

Telefon-szám: 52.

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Telefon-szám: 52.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedezmény. Nyilttér sora 50 fillér.

Felülfizetések és egyéb nyugtázások közlési díja soronként 10 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Beköszöntő.

A falusi anyóka mondása jut eszembe az új iskolai év elején. A néni tudniillik tiz esztendő múlva ismét bejutott a városba és ott látta a diákokat jönni az iskolából. „Istenem, Istenem!” — ugymond — „ezek a diákok csak mindig ilyen fiatalok maradnak, nem fog rajtuk az idő! Tiz esztendővel ezelőtt is ilyenek láttam őket!”

A te képed ez, örökvidám ifjúkor, mikor a nyári vakációtól fölfrissült jókedvvel betopansz újra az iskola padjai közé: vidámságot, frisséget, humort, pezsgő életet vívén magaddal, jóleső, irigyléreméltó látványt nyujtva fakadó rügyeiddel, reményt nyujtó fesledező bimbóiddal. Benned lüktet a teljes életerő, tiéd az egész világ: a miénk már csak egy marok virág, néhány fejledező gyümölcs és egy rakás imitt-amott hervadó levél. Mi vagyunk a ma urai és ki tudjuk számítani, mi belőle a miénk s mit nem érhetünk el soha? A te pajkos képzeleted tündérrepülése a holnapra épít királyi palotát és herezegi kastélyt és csak himes pillangókkal játszik zöldszőnyeges, tarkavirágos réten. De sokan vagyunk, a kik szívesen föleserélnék a mai uraságot a te ifjú képzeleted tarka játékaikért, a melyeket rég kiölt belőlünk a sivár való!

Ne panaszkodjunk: ember sorsa a küzdelem. Ha fel volna fedve előtted a jövő, a melyet jótékony isteni kéz takart be fátyollal szemed elől, — akkor nem volna tán érdem jónak lenni s hogy sikereid tudatában el ne bízd magadat, korlátozni fog majd az arasznyi lét. „Mondottam ember: küzdj és bizva bizzál!” Így beszélteti Madách költői alkotása az Urat és valljuk meg, hogy a költő mélységes filozófiája jól fogta föl az életet. Hiába törnének a fejünket esztendeig is, nem tudnánk jobbat és megfelelőbbet kigondolni.

De térjünk vissza az ifjuságra. A jövő reménye ott tölti el életének javarészét az iskola falai közt, mert a szülői ház a legnagyobb résznek nem tudná azokat a szellemi kincseket nyujtani, a melyeket örökségképen vettünk át elődeinktől, a kiknek törekvése a mai műveltségi

fokig fejleszté a szellemi életet. Erre kell rávezetnünk az ifju lelkeket, hogy a mult és jelen kincseit elsajátítva, továbbépthessenek az emberiség szellemi jövőjén, mert ettől a szellemi jövőtől függ a jövő nemzedék boldogulása, ebbe kapcsolódik bele anyagi és lelki előhaladása.

Ha az ember mindig megmaradt volna nomádnak és pásztornak, akkor szelleme sokkal egyszerűbb igényeket támasztana s az egész történelem, az egész kultúra nem volna tán egyéb, mint boldog, naiv gyermeknépek szemlélődése a virágos réten. De miután kitalálták a betűt, meg a többit, hát most már visszatartatlanul magával sodorja ez a szellemi törtető áradat a világ minden népeit, s aki nem halad vele, azt elszigeteli, betemeti. beiszapolja az áradat. Aki élni akar most és a jövőben, az kénytelen akár egyes ember, akár egész nemzet, haladni a kultúra megindult áradatával.

De az a kérdés már most: mi az a kultúra? és milyen legyen a kultúra? Legelsőben pedig: milyen legyen az a kultúra, a mibe az ifjuságot belevezetjük és benne uszni tanítsuk, hogy annak áradata el ne sodorja őt. Mert a kultúra sok jóval szennyet, iszapot, törmeléket, pozdorját is sodor, épen úgy, mint az árvíz: abban is együtt van még a hegyek tiszta forrásvíze a sárral, iszappal, hordalékkal. Érteni kell, tudni kell hozzá: miként lehet a tiszta víz mélyített csatornákon elvezetni, hogy lerakódjék belőle a sár és iszap a neki rendelt helyen?

A mai élet igen széles medrű, de kevésbé mély, pedig mint a németek nagy gondolkozója mondja: „Die Welt ist tief, viel tiefer, als der Tag gedacht.” Magyarul: „A világ mély, sokkal mélyebb, mint a köznapi ember gondolja.” (Nietzsche.) A modern élet széles medrét az a számtalantéle ismeret alkotja, a mivel a fejűket tele tömjük, magunkat elszórakoztatjuk, de a melyeket csak úgy a felületen, szellemes, ötletes, játékos mondásokon és frázisokon gyakorolnak, de bennük elmélyedni nem értünk rá, nem szeretünk. Innen van, hogy szellemünk ugyan sokoldalú, de nem mély, sőt sokszor nagyon is fölületes és bámulatoson együgyű fogalmaink

A régiak ép oly nemes, mint magas erkölcsi felfogással azt tartották, hogy legszebb halál a katona halála, ki a csatatéren hazájáért küzdve elesik.

Az idők megváltoztak. A háboru borzalma rettenetes gondolat egyes embernek ép úgy mint a nemzetnek. A csatatér ma már: a közjó előmozdítását célzó nemes munka tere, — a katona: az embertársaiért munkálkodó egyén. Ma már a civilizáció katonája minden ember, a ki dolgozik, még akkor is, ha fáradságának jutalma az egyén anyagi boldogulása. Ezért a régiak erkölcsi felfogása ma sem változott meg, — mert ha szép és dicső dolog volt egykor a katonának elesni a harcmezőn ép oly dicső abban a pillanatban fejezni be az életet, melyben a közügyet munkáljuk, örökölt hagyva az utódoknak a kötelességek teljesítésének nemes példáját.

Lukács Béla miskolci főkapitány, a mai kor csatatéren: a munka mezején esett el a közügy szolgálatában. És épen abban az időben, midőn már nagy munkájának gyümölcseit élvezhette volna, midőn már Miskolcz közrendészetét megteremtette, s akkor mondotta reá a legmagasabb és legkegyelmesebb Biró: hogy bevégeztetett!

Földi küldetése és munkája Lukács Bélának bevégeztetett, de példája tisztán, fényesen ragyog előttünk, mert nagy temetésén ez volt reá az általános ítélet: „Ez egy férfi volt, akit nem lehetett megvesztegetni és pótolni is alig lehet.” — Ezt az általános, mindenki által osztott kritikát akarjuk tehát megörökíteni e sorokban, hogy az ne legyen a muló emlékezet röpke szelének a zsákmánya, de örökre le legyen szögezve a nyilvánosság előtt is úgy, mint az ő árván maradt hivatalos aktáiban.

E pár szóban elmondottunk mindent, mi őt jellemezheti, azután pedig röviden reá térünk az ő élet-történetére.

vannak a létbevágó mélységes kérdésekről, a melyekben a mult embere otthon volt, mert egész szívvel, egész lélekkel csüggött azokon. Az értelemnek, az ismereteknek tultengésig vitt tülhajtása mellett elhanyagoljuk a léleknek azt az oldalát, a mely az érzelmek, a szív, saját belsők képét tárja föl előttünk és így az emberek, a művelt emberek nagy része cél nélkül, tompa világfájdalomban tengi át az életet. Értelmi világa nagyon fejlett, de az érzelmi, mondjuk magyarán: a vallási világa azon a fokon teng, mint az egyszerű műveletlen pásztore, így aztán megbomlott a lelki egyensulya, örökös kétség kínozza lelkét, a sorvasztó székspszisztól nem tud kezdeni semmit, nincs az életének célja, csak tengődik és gyötrődik.

Ez a modern életnek a baja, a mélységnek, az értelemnek ez a hiánya, a mely divatos csipkék, boák, lakkezipő, frakk és cizillinder daczára kiverődik rajta és az értelmi világ fejlettsége mellett olyan érzelmi elvadulás és durvaság mutatkozik, a mely azt mutatja, hogy a szellemi egyoldalúság rosszabbá teheti az embert az állatnál.

Eszembe jut a nagy Pasteurnek, a veszettség elleni beoltás és sok más tudományos dolog felfedezőjének mondása: „Sokat gondolkoztam és azért vagyok a tudomány mellett olyan vallásos, mint egy breton paraszt; ha még többet gondolkoztam volna, akkor olyan lennék, mint egy breton parasztnő.”

Szívleljék meg ezeket az ifjuság vezetői és ne csak az ismeretek szélesítését, hanem az érzelmek mélyítését is tűzzék ki a nevelés céljául, hogy meg ne zavarodjék az ifju lélek szellemi egyensulya, mert e nélkül az egyensuly nélkül céltalan az egész élet. —*h.z.*—

Ref. egyházmegyei közgyűlés.

A gömöri ref. egyházmegye Tornaúján augusztus hó 30-án tartotta meg Csabay Pál esperes és Bornemisza László egyházmegyei gondnok elnöklése alatt őszi rendes közgyűlést a szép számmal összegyűlt lelkészek, tanítók s az egyházak küldötteinek élénk érdeklődése mellett.

A gyűlés — mely az iskola helyiségében volt — az esperes lélekemelő, szép imájával vette kezdetét, me-

Kövecsesi Lukács Béla született vármegyénkben, Kövecses községben. Edes atya, a szigoru életű Lukács Lajos, a jogi, illetve az ügyvédi pályára akarta nevelni. Középszkoláit el is végezte szép sikerrel Miskolczon s azután önkéntes lett és tartalékos hadnagygyá nevezetvén ki, a jolsvai honvéd ezredbe osztatott be szolgálat-tételre. Itt parancsnoka és tisztársai is már annyira megszerették, hogy erősen tartották: hogy maradjon a hadsereg kötelékében. Ő azonban edes atya akaratát követve, Eperjesen szintén szép eredménnyel elvégezte a jogot, de az ügyvédi pályától irtózott, mondván: ez nem nekem való foglakozás. — Végre edes atya is hajlott s így végezte el azután a gazdasági akadémiát Keszthelyen, honnan gróf Schönborn uradalmába, Beregre ment tisztnek. Midőn pedig edes atya már öregedni kezdett, haza jött Kövecsesre és átvette a családi birtok kezelését, melytől csak akkor váltott meg, midőn edes atya elhunyt és az osztozkodásra került a sor a testvérek között.

Ez után nyerte el kinevezés útján a miskolci rendőrkapitányságot, mely hivatalát lelke utolsó lehelle-téig pontosan, lelkiismeretesen töltött be s a halál is hirtelen, eljárása közben lepte meg.

Férfi volt tetőtől-talpig a hivatalban s azon kívül is. Gondos családő, ki gyermekeit hasonló hasznos irányban nevelte; kimagasló társadalmi egyéniség s páratlan vendégszerető házi gazda, kinek házábanál többször megfordultak Miskolcz és vidéke előkelőségei.

Most már az érdemekben megtöltött gazdag élet-pálya után a miskolci sirkertben pihenő fadaralmait. Mi pedig trissen hantolt sirja felett elmondhatjuk a prófétával, mint temető lelkésze is mondotta: „Ne engem, de magatokat sirassátok”.

Legyen emléke áldott, pihenése csendes és zavar-talan! —*y.*—

TÁRCZA.

LUKÁCS BÉLA.

Ma egy hete helyezték el kövecsesi Lukács Béla földi maradványait örök pihenőre, ipája néhai Dianovszky Ede családi sírboltjában Miskolczon.

Lukács Béla, ki 18 éven át a legnagyobb elismerésre, pártatlan igazság szeretettel s tiszta, egyenes ítélőképességgel és hajlíthatlan eréllyel töltötte be Miskolcz város rendőrfőkapitányi állását, nem tartozott azon egyének közé, kik feltűnő szerettek volna: mert nála nem az üres egyéni hiúság, hanem a tisztességes, becsületes munka és a férfias jellem képezte az ember értékét.

Ily gondolkozás és magatartás mellett tehát, különösen a mai korban, nem emelkedhetett a nagyhirű férfiak sorába: de mint tisztviselő, ily kiváló tulajdonainál és viselt magas állásánál fogva, mint egy törvényhatósági város főkapitánya mindenesetre azon kiváltságos magasabb állású egyének közé tartozott, kik a ranglistában már elég magasnak vannak s az ő kiváló egyéniségét nem az állás emelte, de még ő adott nagyobb fényt és tekintélyt ez állásnak.

Ma már úgy az életben, mint a halálban nagy mértékben képesek az emberek, kit akarnak babérokkal elhalmozni és bizony sok esetben érdemtelenül. Mi méltatlanok volnánk, ha vármegyénk e jeles és nemeslelkű szülőteréről, ki az idegenben is kivívta a gömöri nevet, nem emlékeznénk meg és egyszerűen megelégednénk azzal az impozáns temetéssel és részvétellel, mellyel a boldogult emléket Miskolcz város megörökíteni akarta.

Az elhunyt emléke felett gondolkodva, tehát mi tovább megyünk és nem elégszünk meg a pompában megnyilatkozó végtisztességben.

Kiadó lakás, eladó ház.

A Szijjártó-utca 36-ik szám alatti ház, mely két szoba, konyha, előszoba, egy kettős lakó pince, fatartó, kertből áll: szabad kézből eladó. — esetleg november 1-től bérbe kiadó. — Ertekezhetni lehet **Özv. Szabó Istvánnéval.** 2-3

Iskolakönyvek

ódon és új állapotban kaphatók
ifj. Rábely Miklós
könyvkereskedésében Rimaszombat.

!!Bámulatos olcsó ár!!

Különböző gyártmányu

VARRÓGÉPEK

darabja jótállással

2-
27 Forint
és feljebb.

Kerékpárok és alkatrészek

a legnagyobb választékban kaphatók:

Özv. Enyedi Miksáné

óra- és ékszerüzletében.

Rimaszombat „Hungária” szálloda épület.

Bérbeadási hirdetmény.

3799. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. város tulajdonát tévő 1. „Diana” fürdő és vendéglő, 2. a rima tamásfalvi „Gondüző” korecsma, 3. a városháza alatti „pincék” 1911. évi január hó 1-től számított 6 évre, vagyis 1916. évi december hó 31-ikéig zárt írásbeli ajánlat útján bérbe adatk.

Kikiáltási bérösszeg:

1. A Diana-fürdőre és vendéglőre 2350 korona.
2. A Gondüző korecsmára 1300
3. A pincékre 250

A zárt írásbeli ajánlatok, melyekhez 10% bánatpénznek a városi pénztárba történt letételéről szóló hivatalos nyugta melléklendő. **1910. évi szeptember hó 15-ikének** d. e. 12 órájáig adandók be a polgármesteri hivatalhoz; elkésett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A Gondüző korecsmára vételi ár is tehető; kikiáltási vételár 20000 korona.

A pincékre bérbeadó város a maga részére 1/4 évi felmondási jogot köt ki, mely negyed év a felmondás napjától számít, bérlet minden kártérítési igénye nélkül.

Részletes feltételek a városi kiadóhivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rimaszombat, 1910. Augusztus hó 31-én.

1-2

A városi tanács.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy a **45 év óta fennállott**

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybevételével, a régi helyről (Lossonczy-utca 21. sz.) a saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Kérem emélfogva mind azokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészül jut, ezen szomorú kötelességek teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben **érez- és fakoporsót, szemfedőt, sírkoszorút, koszorúszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást stb.** mérsékelt áron a leg egyszerűbbtől a legdíszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri

ZAVADSZKY EDE,
RIMASZOMBAT (Lossonczy-utca 21. sz.)

Eladó gőzmalom.

Jó forgalmu, buzatermő vidéken egy gőzmalom kenderterővel, hengerral és kövel eladó. 3-3

Czím: válaszos levelezőlapon megtekinthető a kiadóhivatalban.

Átadó üzlethelyiség.

Erzsébet-tér 9. sz. alatt a volt **Seidner Géza-féle bazár** bármely napon átadó.

Czím: a kiadóhivatalban.

Tanulóul

egy 13-14 éves fiú, ki magyarul helyesen írni és jól olvasni tud,

Id. RÁBELY MIKLÓS

könyvnyomdájában felfogadtatik.

Helybeli előnyben részesül.

Kiadó üzlethelyiségek.

A Deák Ferencz-utczában újonnan épült házban két üzlethelyiség és egy udvari lakás **október hó 1-től** kiadó.

Ertekezni lehet **Zsuffa Kálmán** tulajdonosnál ugyanott. 4-*

Cséplést keres.

Kitűnő, nagy munkaképességgel bíró, a magyar állami gépgyárban készült

új cséplőgépjére

cséplést keres **LECSŐ ANDOR** cséplőgép-tulajdonos **Rimaszombat Kispást-utca.**

A rimaszombati agyagipar

ajánlja: kitűnő zsaluksányi tűzálló agyagból égetett, saját gyártmányu

cserépkályháit.

Mindenféle színű és méretű kályhák igen nagy választékban állandóan raktáron.

Kályha átrakások és javítások pontosan eszközöltenek.

Gyártelep és raktár:
Kispást-tér, Rimaszombat.

Aláírási felhívás

a várgedei szénsavas és vastartalmu fürdő részvénytársaság részvényeinek jegyzésére.

1. **A vállalat tárgya:** „Várgedei Szénsavas és Vastartalmu Fürdő Részvénytársaság” czég alatt alakítandó részvénytársaság Rimaszombat székhelyvel.

A társaság határozatlan időtartamra alakul.

Czélja, a várgedei fürdő-telep, valamint a hozzá tartozó ingatlanok és az azokból fakadó „Valéria”-forrás vizének megvétele, ugyszintén a fürdő-telep kibővítéséhez szükséges földvásárlás, ezeknek a mai kor igényeinek megfelelő tervszerinti beépítése, a fürdő üzembelen tartása, fellendítése és végül a „Valéria”-forrás vizének forgalomba való hozatala.

2. **Az alaptőke 300000 korona,** mely 1500 darab egyenként 200 korona névértékű és bemutatásra szóló részvény kibocsátása által szereztetik be.

A részvények befizetése akként történik, hogy minden egyes részvény 10%-a, azaz részvényenként 20 korona az aláírástól számított 14 napon belül a „rimaszombati takarékpénztár”, a „gömörmezei népi- és iparbank”, a „gömörmezei takarékpénztár és hitelbank” vagy a „rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank” rimaszombati czégnél, 20%, azaz részvényenként 40 korona 1910. évi október hó 15-ig ugyanezen intézetek bármelyikénél fizetendő be készpénzben, ugyancsak az aláíráskor szervezési és előmunkalati költségekre részvényenként 2 korona szintén ezen intézeteknél készpénzben befizetendő; a hátralékos 70% befizetésének módozatait az alapítandó részvénytársaság közgyűlése fogja meghatározni.

3. **Az aláírás zárídeje 1910. évi október hó 15.**

4. Az alapítók fentartják maguknak és a részvényeseknek a netalán kibocsátandó újabb részvényekre vonatkozó elővételi jogot és azt, hogy a kereskedelmi törvény 183-ik §-a alapján az első igazgatóságot 3 évre kinevezhessék.

Kelt Rimaszombatban, 1910. augusztus 25.

A z a l a p í t ó k:

Dr. Mesko Miklós s. k.,
várm. t. főorvos.

Kubinyi Ferencz s. k.,
vm. t. főgyógyász.

Dr. Bleier Leó s. k.,
kórosvos.

Dr. Kármán Aladár s. k.,
a ker. munkásbiztosító-pénztár főorvosa.

Dr. Büchler Gyula s. k.,
orvos.

Lévai Izsó s. k.,
könyv- és papírkereskedő.

Dr. Löcherer Tamás s. k.,
várm. közkórházi igazgató.

Dr. Kovács László s. k.,
polgármester.

Dr. Stojkovits Emil s. k.,
földbírtokos.

Dr. Krausz Gyula s. k.,
ügyvéd.

Braun Zsigmond s. k.,
„Rimaszombati keresk. és közgazd. bank r.-t.” igazgatója.

Dr. Lichtschein Adolf s. k.,
m. kir. államvasutak orvosi tanácsadója.

Dr. Fodor Béla s. k.,
járásí t. orvos.

Dr. Zehery István s. k.,
kir. törvényszéki orvos.

Dr. Szabó Károly s. k.,
városi t. orvos.

Benyó László s. k.,
magánzó.

Kohn Albert s. k.,
takereskedő, fürdőtulajdonos.

Aláírási ivelyk találhatóak egyelőre az alapítóknál és a fenti pénzügyintézeteknél.